

HØRINGSSVAR TIL INDLEDENDE INSPIRATIONSHØRING OG OPLÆG OM NY STRUKTUR FOR VARDES SKOLER OG DAGTILBUD

Helt grundlæggende ønsker skolebestyrelsen på Brorsonskolen, at skolestrukturen i Varde by bevares i sin nuværende form. Nedenfor er vores argumenter for dette synspunkt. Vi savner fra Kommunens side gode forskningsbaserede argumenter for at ændre på skolestrukturen i byen, og vi savner en overordnet vision for kommunens skoler og konkrete forslag til opfyldelse af den vision.

Vi ønsker ikke, at denne debat skal være en kamp imellem byskoler og landskoler, eller imellem byskolerne internt, for det er ikke til gavn for nogen parter eller for kommunen som helhed. En ny struktur skal handle om én samlet kommune med effektive skoler i byen og på landet, som sikrer dygtige børn, som samtidig trives godt.

Baggrund for forslag om ændret struktur – faldende børnetal

Varde kommune har på baggrund af statistikker for udviklingen i kommunens fødselstal i de seneste 15 år, og en prognose for børnetal frem til 2022, varslet økonomiske 'besparelser' (driftsoptimering, økonomisk rationale, omprioritering af midler og hvad man ellers kalder det) for skole og dagtilbud.

Prognosen for børnetallene viser, at der i 2022 vil være 70 færre elever på Brorsonskolen, 38 færre på Sct. Jacobi skole og 30 færre på Lykkesgårdskolen. Totalt set drejer det sig om 135 (+/-) færre elever over fem år, hvilket vil sige et fald på 8,1 % fordelt over 10 klassetrin og tre skoler.

Det, mener vi, er et spinkelt grundlag for en strukturændring i byen. Man kunne godt frygte, at tendensen med faldende tal vil fortsætte efter 2022, men det latente problem burde kommunalpolitikere prøve at løse på anden vis bl.a. ved at tiltrække unge tilflyttere og børnefamilier til hele kommunen.

Disse tal vil efter vores vurdering ikke påvirke skolerne i en negativ retning. Tværtimod ville det bringe klassekvotienten ned på et mere rimeligt og fornuftigt niveau, og i 'værste fald' føre til to spor i stedet for tre spor på et eller flere klassetrin. Det ville kun gavne trivsel og indlæring, hvis der blev lidt færre elever i hver klasse.

Kommunen taler om en "brændende platform" for skolestrukturen i form af de lave børnetal – sagen er bare, at det ikke ser så grelt ud for byskolerne! Det er langt mere kritisk for nogle af landskolerne, og en omstrukturering i midtbyen ændrer ikke på dette. Så vi ser ingen veldokumenteret grund til at ændre byskolerne på den baggrund.

Kvalitet i skolerne - faglighed og trivsel

Hvad er kvalitet? Det er svært at diskutere, for kvalitet er noget subjektivt. I en debat som denne er man dog nødt til at konkretisere. For Brorsonskolen er kvalitet, at der er et helt skoleforløb fra 0.- 9. klasse, at der er klassestørrelser på 16-22 elever, at der er god trivsel, og at der fortsat er et højt fagligt niveau, der opfylder kravene fra undervisningsministeriet. Faglighed og trivsel skal gå hånd i hånd.

Brorsonskolen er inde i en meget positiv udvikling; fagligheden er høj, eleverne klarer sig godt, lærere og elever trives godt – det viser diverse undersøgelser. Brorsonskolen ligger over det kommunale gennemsnit og landsgennemsnittet, når det drejer sig om: trivsel blandt eleverne; elevfravær og lærerfravær; og karaktergennemsnit for 9. klasses afgangseksamener.

Landskoler er vigtige, for at små bysamfund kan bestå, ligesom byskoler er vigtige for midtbyen – og nærhedsprincippet spiller ind alle steder. Men nærhed alene kan efter vores mening ikke berettige til en skoles eksistens, for den faglige kvalitet skal være på et vist niveau, og det bør man huske på i denne debat og beslutningsproces. Der er grundlæggende særlige krav til landets folkeskoler med hensyn til det faglige niveau, og skoler kan være 'for små' og have svært ved at leve op til skolereformens faglige krav, især for de ældste klassetrin. Derfor mener vi, at det giver mening, at udskolingsklasserne flytter fra den lille landskole til en større skole, som kan tilbyde en højere faglighed, valgfag m.m.

Brorsonskolen er en bæredygtig skole. Den har et sammenhængende skoleforløb 0.-9. klasse med integreret SFO, hvor de større elever er rollemodeller for de mindre elever. Med den store aldersspredning på skolen lærer eleverne i høj grad at udvise hensyn til hinanden. Et helt skoleforløb på samme skole er sundt for såvel store som små børn.

På Brorsonskolen er der mindst tre faglærere i hvert fagområde, hvilket giver gode muligheder for faglig sparring blandt lærerne, både lodret og vandret i og mellem skoleforløbets faser. Vi frygter et fald i kvaliteten, fagligheden og elevernes sociale kompetencer, hvis skolen mister sine udskolingsklasser, da dette også kan give udfordringer med rekruttering af lærere og sparring lærerne imellem.

Økonomi

Vi undrer os over de fremlagte modeller og har svært ved at se, hvordan Kommunen vil finde det såkaldte rationale ved at lave en ren overbygningsskole.

Lykkesgårdskolen er lige blevet renoveret for mange millioner og har fået nye faglokaler til de ældste klassetrin, hvorfor det ville være irrationelt at flytte disse elever til en overbygningsskole.

Renovering af Brorsonskolen er et stort hængeparti for Kommunen, som igennem mange år har forsømt denne opgave. Derfor er der p.t. et stort efterslæb, som man ikke kommer uden om, hvis man laver en ren overbygningsskole et andet sted. Udover renovering kommer udgifter til ombygning til en større mængde indskolings elever og SFO-børn, hvis der laves overbygningsskole. I 2016 øremærkede Kommunen ca. 18 mio. kr. til renovering på Brorsonskolen i 2017, og det behov vil ikke forsvinde.

Brorsonskolen har de laveste driftsomkostninger pr. elev i kommunen (jf. "Sagsnr15-7239_Doknr182098-16_v1_Udgift pr. elev i folkeskoler budget 2017 (skoleåret 1617)")

http://www.vardekommune.dk/sites/default/files/borger/familie_unge_og_boern/fremtidens_dagtilbud_og_skole/litteratur_og_materiale/udgift_pr._elev_i_folkeskoler_budget_2017_skoleaaret_1617.pdf

Tildelingsmodel: Vi foreslår, at man giver skolerne penge pr. elev fremfor pr. klasse, så midlerne bedre kan flyttes rundt til gavn for eleverne i stedet for at være bundet til en bestemt klasse, og skolen har dermed bedre råderum.

Hvorfor en ren overbygningsskole

På borgermøderne i november og i inspirationsoplæggene til en ny struktur savner vi en plan og en vision for en ren overbygningsskole. Der er ikke blevet fremlagt noget i den retning. Hvad er Kommunens vision for dette? Hvor er de faglige, vidensbaserede argumenter for sådan en løsning? Er der evidens for bedre kvalitet og faglighed på en ren overbygningsskole? Hvad er Kommunens overordnede vision for kommunens skoler i det hele taget?

Det eneste argument, vi har hørt fra politikerne på borgermøderne med hensyn til en overbygningsskole, er, at det vil gøre planlægningen af valgfag m.v. lettere i forbindelse med talentlinjerne. Det er et meget tyndt argument, som ikke holder vand, for praksis viser allerede nu, at det er muligt at samarbejde skolerne imellem, og det samarbejde kunne man styrke, hvis man ville satse mere på talentlinjer og særlige valgfag i Varde og tilbyde vores børn et alternativ til mulighederne i Esbjerg og også forsøge at fastholde de bedst begavede elever i kommunen.

Der findes ganske få eksempler på rene overbygningsskoler i Danmark, og de fleste af dem er etableret indenfor de seneste få år af økonomiske eller geografiske årsager i de pågældende kommuner, som ikke kan sammenlignes med Varde. Hvis Varde Kommune havde genoptaget debatten om en ren overbygningsskole med afsæt i andres gode erfaringer, og med evidens for at en overbygningsskole kan medføre et kvalitetsløft og klare faglige, pædagogiske og læringsmæssige forbedringer, ville vi som skolebestyrelse meget gerne drøfte denne mulighed, men det er ikke tilfældet med det nuværende debatgrundlag.

SFO og indskoling

Brorsonskolen har en optimal SFO-løsning med tre aldersrettede SFO-afdelinger i hver sin bygning og derudover en juniorklub for de større børn. Det vil sige mange forskellige alderssvarende tilbud. SFO'en har en tilslutning på næsten 100 % af eleverne, så det må siges at være en succes.

En ren overbygningsskole et andet sted i byen vil betyde flere indskolingselever på Brorsonskolen (og på den anden byskole), hvilket fordrer en omfattende udvidelse af faciliteterne i indskolingen og SFO-delen (medmindre børnene skal stuves sammen i de nuværende lokaler, hvilket på ingen måde vil være hensigtsmæssigt for hverken trivsel, arbejdsmiljø eller kvaliteten i tilbuddet). Det betyder en stor økonomisk udskrivning til ombygning – ud over renovering.

Ulemper og risici ved en ren overbygningsskole

Vi har meget svært ved at se besparelserne (rationalet) og gevinsten ved en ren overbygningsskole.

Vi savner evidens for, at der skulle være bedre kvalitet i undervisningen på en ren overbygningsskole. En stor risiko kunne faktisk være et fald i kvaliteten, og det ønsker vi ikke at risikere, så længe der ikke er fremlagt fakta og dokumentation fra kommunens side.

Ved etablering af en ren overbygningsskole er der ikke mulighed for, at elever, som mistrives af forskellige årsager, kan foretage skoleskift i Varde by, og det vil få stor betydning for de berørte. Så det reelle skolevalg i byen ville forsvinde. Så kan man vælge at tage til en skole i landdistriktet, men den offentlige transport fra byen ud i oplandet er ikke optimal, og så vil mange sikkert vælge Esbjerg i stedet for (hvilket en del allerede gør).

Et skoleskift kræver mange ressourcer for eleverne, og som en følge deraf også for lærerne. Og hvis der er sociale udfordringer spiller det ind på indlæringen og fagligheden. Derfor er det ikke gavnligt for eleverne med for mange skoleskift.

I en ren overbygningsskole vil klassekvotienterne øges til det maksimale. Den enkelte elev får ganske enkelt mindre tid med læreren. Hvis der i Varde by etableres to grundskoler, vil klassekvotienterne her ligeledes øges marginalt. Her kan der muligvis hentes en besparelse, men både læring og elever vil gå tabt med de høje klassenormeringer (det viser undersøgelser) – det er en høj pris at betale, og det

harmonerer ikke med visionen om en højere kvalitet i skolen/undervisningen. Besparelsen er ganske givet meget begrænset i forhold til de faglige konsekvenser og skolernes budgetter (specielt set i lyset af, at skolerne i Varde by drives økonomisk fornuftigt).

Det er vores vurdering, at bygningerne på Sct. Jacobi skole ikke er egnede til en samlet overbygningsskole i deres nuværende stand. Skolen er bygget til 550 elever og otte af klasselokalerne er specielt indrettet til de mindste årgange. De nuværende 7.-9. klasser på de tre skoler i Varde by har tilsammen ca. 700 elever. Vi mener ikke, det er forsvarligt at placere så mange store børn i en skole, der er bygget til 550 elever.

Det er svært for os at se, hvordan byen skal kunne nøjes med to grundskoler. En omstrukturering af de tre byskoler vil under alle omstændigheder kræve massive ombygninger alle steder og altså store udgifter. Og en reovering af Brorsonskolen kommer man heller ikke uden om ved en omstrukturering. Så det er meget svært at se, hvordan Kommunen kan finde det ønskede økonomiske rationale på den måde.

Vi forudser desuden, at etablering af en ren overbygningsskole vil tappe Brorsonskolen og Lykkesgårdskolen for mandlige lærerkræfter og vanskeliggøre rekrutteringen af mandlige lærere til grundskolen, da mange mandlige lærere ofte har faglige kvalifikationer, der henvender sig til ældre elever/overbygningselever. Vi er klar over, at det er en ledelsesmæssig opgave at ansætte de rigtige personer, men med en ren overbygningsskole risikerer man tab af kvalificerede lærere i grundskolen.

Skolevejene i byen er ikke sikre for børnecyklist, og en samling af alle udskolings elever ét sted og de mindre børn et andet sted ville give nogle gevaldige trafikale udfordringer flere steder i byen (større end de er i forvejen), som man i givet fald skulle løse. En ændret skolestruktur i byen vil medføre øgede transportudgifter for Kommunen, hvilket også skal tages med i overvejelserne.

Brorsonskolens skolebestyrelse vil meget gerne se på mulighederne for at øge kvalitet og faglighed i skolerne, men det nuværende grundlag, som Kommunen har fremlagt, er for spinkelt til, at vi kan støtte tanken om en omstrukturering af byskolerne inkl. en ren overbygningsskole i Varde by.